

VASTUULLINEN LAHJOITTAMINEN RY

TOIMINTASUUNNITELMA

2024

VaLa – Vastuullinen Lahjoittaminen ry
AnDo – Ansvarsfullt Donerande rf

Vastuullinen Lahjoittaminen ry / Ansvarsfullt Donerande rf

Vastuullinen Lahjoittaminen VaLa ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton yhteistyöverkosto, joka edustaa yleishyödyllisiä yhteisöjä.

Visio

VaLa on Suomen kolmannen sektorin yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on, että:

- yleishyödylliset yhteisöt noudattavat hyvän hallinnon periaatteita
- varainhankinnan ammattikunnan osaaminen on erinomaista
- Suomessa on kehittynyt lahjoituskulttuuri ja yhteiskunnan eri toimijoiden roolit on määritetty kestäväällä ja selkeällä tavalla.

Missio

VaLa määrittelee ja edistää hyvän hallinnon ja hyvän varainhankinnan periaatteita suomalaisessa yhteiskunnassa sekä auttaa jäsenjärjestöjään oppimaan yhdessä osana kansainvälistä verkostoa.

STRATEGIA

VaLan sääntöjen mukaisen toiminnan tarkoituksen toteutuminen sekä vastuullisen varainhankinnan arvojen ja periaatteiden noudattaminen

VaLa edistää yleishyödyllisten yhteisöjen vastuullista varainhankintaa ja hyvää hallintoa.

Suomalaisen yhteiskunnallisen toimintaympäristön ja lainsäädännön tulisi edistää yhteisöjen varainhankinnan toimivuutta sekä taata kansalaisten vastuullisen lahjoittamisen mahdollisuus. VaLan toiminnassa painotetaan varainhankinnan ammattimaisuuden ja luotettavuuden vahvistamista.

Moniarvoisen yhteistyön edistämiseksi sekä tiedonkulun ja osaamisen jakamiseksi VaLa luo varainhankkijoille ja yhteisöjen muille toimijoille tilaisuuksia oppimiseen ja vertaistukeen. Lahjoituskulttuuria edistetään alan hyvällä hallinnolla ja eettisyydellä. Tavoitteena on, että VaLan jäsenistön varainhankintatyötä ohjaavat vastuullisen varainhankinnan arvot ja periaatteet.

VaLa edistää suomalaista lahjoituskulttuuria lisäämällä vuoropuhelua yhteisöjen taloudellisista toimintaedellytyksistä ja varainhankinnasta yhteiskunnan eri toimijoiden välillä.

VaLa tuo jäsenilleen arvonalisää keskittymällä ja erikoistumalla yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankinnan ja yksityisrahoituksen asiantuntijana. Tuottamalla tutkimuksia, osallistumalla selvityksiin sekä viestimällä tehokkaasti varainhankintaan ja hyvään hallintoon liittyvää tietoa VaLa luo edellytykset vahvaan vaikuttamiseen ja viestintään.

Jäsenistönsä etuja ja yleishyödyllisten yhteisöjen taloudellisia toimintaedellytyksiä edistäen VaLa on asiantuntijana uskottava toimija.

VaLa vahvistaa läsnäolollaan varainhankinta-alan tunnettuutta eri sidosryhmissä. VaLa tekee vaikuttamistyötä yhdessä eri tahojen kanssa niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Vuoropuhelun kautta VaLa asiantuntijana edistää yleishyödyllisten yhteisöjen viranomaiskohtelun harmonisointia sekä raskaan julkisen byrokratian vähentämistä. VaLa on aktiivisesti mukana yhteisöjen varainhankintaan ja hyvään hallintoon liittyvissä lakien kehittämishankkeissa.

Yhteistyöllä ja vuoropuhelulla erilaisten palveluntarjoajien kanssa vaikutetaan varainhankinnan sekä erityisesti rahankeräyksiin liittyviin kustannuksiin.

Toteuttamalla kansalaisille suunnattua viestintää sekä päättäjille kohdistettua vaikuttamistyötä VaLa kehittää lahjoituskulttuuria. Lahjoituskulttuurin kehittämiseksi VaLa edistää verotuksellisten kannusteiden käyttöönottoa yleishyödyllisten yhteisöjen toiminnan turvaamiseksi sekä kansalaisten lahjoitusinnostuksen kasvattamista.

VaLan toimintaa johdetaan, hallinnoidaan ja kehitetään esimerkillisellä tavalla.

Jäsenjärjestöjen osallistamisen merkitys korostuu VaLan vaikuttamistyön ja varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämisen toteutumisessa. VaLa kuuntelee jäseniään toimintansa suunnittelussa ja kehittämisessä. VaLa arvioi omaa toimintaansa ja sen tehokkuutta, koska jäsenien laadukas palvelu ja uusien jäsenien rekrytointi tukevat VaLan vaikuttavuutta ja lisäksi turvaavat VaLan toiminnan rahoituksen jatkuvuutta. Resurssien käytöstä kerrotaan jäsenille avoimesti ja läpinäkyvästi.

VaLa noudattaa työssään hyvän hallinnon periaatteita ja arvostaa jäsentensä monimuotoisuutta. VaLa edellyttää jäseniltään ja jäseniksi hakevilta sitoutumista VaLan sääntöihin ja niissä mainittuihin velvoitteisiin sekä vastuullisen varainhankinnan arvojen ja periaatteiden edistämistä.

VaLan ja sen jäsenyhteisöjen toiminnan tulee olla lainmukaista ja asiallista sekä huomioida kunnioitus, yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys ammattiryhmää, työyhteisöä sekä lahjoittajia ja edunsaajia kohtaan. Yhteisöjen on huomioitava toiminnassaan, etteivät ne loukkaa yksilöiden perustuslaillisia oikeuksia tai muutoin aseta ihmisiä eriarvoiseen asemaan ilman hyväksyttävää syytä.

- 1. Toiminnan painopisteet vuonna 2024**
- 2. Vaikuttamistoiminta**
- 3. Varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämistyö**
- 4. Kansainvälinen toiminta**

1. Toiminnan painopisteet vuonna 2024

Vuonna 2024 VaLan toiminnan pääpainopisteinä ovat varainhankinnan toimintaedellytysten kehittäminen ja siihen liittyvä vaikuttamistyö. Vaikuttamistyö jakaantuu seuraaviin alatavoitteisiin:

1. Jäsenjärjestöpalvelut
2. Varainhankinnan kulttuurin kehittäminen ja koulutustoiminta
3. Hyvän hallintotavan edistäminen
4. Viestintä ja lahjoituskulttuurin edistäminen

VaLan työ varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämiseksi toteutuu seuraavien alatavoitteiden mukaisesti:

1. Lahjoittaminen ja verotus
2. Varainhankinnan kulut
3. Lainsäädännön kehittäminen
4. Kansainvälinen yhteistyö

Resurssit - talous ja hallinto

VaLan toiminta rahoitetaan pääosin jäsenmaksuilla ja koulutus- sekä kumppanuustuotoilla. Jäsenmaksutuottojen sekä erilaisten kumppanuuksien merkitys korostuu VaLan talousrakenteessa. Lisäksi koulutusten ja sponsoreiden tuotot ovat merkittävä osa VaLan toiminnan rahoitusta. Vuodelle 2024 VaLa kartoittaa myös muita rahoituslähteitä, jotta kasvavaa jäsenkenttää saataisiin palveltua mahdollisimman hyvin.

Vuonna 2024 VaLan keskeisten tavoitteiden toteuttamiseksi toimivat pääsihteeri ja koordinaattori sekä puheenjohtajat ja hallitus. VaLan henkilöstön ja luottamushenkilöiden työtä tuetaan ja ohjataan hyvän hallinnon työryhmän kehittämällä ja niiden toteutumista valvomilla ohjesäännöillä.

Hallitus voi muodostaa työryhmiä, joihin voi osallistua hallituksen jäsenten lisäksi jäsenjärjestöjen muita edustajia ja kutsuttuja asiantuntijoita. Tehtävä- tai hankekohtaisia toimeksiantoja voidaan myös toteuttaa palveluntarjoajilta ostettuna.

2. Vaikuttamistoiminta

2.1 Jäsenjärjestöpalvelut

VaLan keskeisiä tavoitteita on palvella nykyisiä jäseniään laadukkaasti sekä pyrkiä lisäämään VaLan jäsenorganisaatioiden määrää. Sopivien yhteistyökumppanuuksien kautta VaLa pyrkii luomaan etuja jäsenistölleen. VaLa seuraa aktiivisesti alan muutoksia ja huomioi toiminnassaan varainhankintaa harjoittavien tahojen kasvavan määrän. Jäsenyyden ja osallistumisen mahdollisimman tehokkaan hyödyntämisen kannustamiseksi VaLa järjestää uusille jäsenille ja toimijoille perehdytystä.

Pääsihteeri ja hallitus suunnittelevat toiminnalleen keskeisimpiä tavoitteita ja toteuttavat toimintaansa jäseniensä ääntä kuunnellen. Oman toiminnan arviointia ja kehittämistä toteutetaan pitkin toimintavuotta muun muassa jäsenistöstä koottujen työryhmien avulla.

2.2 Varainhankinnan kulttuurin kehittäminen ja koulutustoiminta

VaLa järjestää sekä jäsenistölleen suunnattuja että kaikille avoimia koulutustilaisuuksia, joissa järjestöt saavat tilaisuuden jakaa osaamista ja kertoa onnistuneesta varainhankintatoiminnasta. Ylläpitääkseen koulutustilaisuuksien laadukkuutta ja kohtuullisia kustannuksia VaLa pyrkii kehittämään yhteistyötä yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa tarjoamalla heille sisällöllisiä ja vastikkeellisia sponsorikumppanuuksia. Vuonna 2024 pyritään jatkamaan yhteistyötä nykyisten vuosi- ja tapahtumasponsoreiden kanssa ja löytämään uusia sponsoreita.

Varainhankintajärjestöjen ja varainhankkijoiden osaamisen tunnettuutta lisätään palkitsemalla alan tekijöitä. Vuonna 2024 VaLa kehittää Vuoden varainhankintateko -kilpailua, jota on toteutettu yhteistyössä Marketing Finland:n kanssa. Tavoitteena on saada kasvatettua sen kiinnostavuutta ja arvostusta sekä jäsenien että median keskuudessa muun muassa palkitsemiskumppaneiden avulla.

Ammattimainen varainhankinta - tuotekehitystyön erikoisammattitutkintokoulutukseen liittyvää yhteistyötä jatketaan oppilaitoskumppani Rastor-instituutin sekä SOSTEn, Allianssin ja Fingon kanssa. Vuoden 2024 alussa käynnistyy kymmenes kurssi ja koulutussisältöä kehitetään jatkuvasti huomioiden EFA Certification -vaatimukset. Vuonna 2024 jatketaan varainhankinnan johtamisen -koulutuksen (EFA Advanced Competence Framework) käynnistämisen edistämistä ja sopivan oppilaitoskumppanin kartoittamista. Keväällä 2024 VaLa toimii EFA Symposiumin järjestäjämäana.

VaLan 'Vastuullisen varainhankinnan arvot ja periaatteet' ovat esillä VaLan tilaisuuksissa ja niiden noudattamista kannustetaan niin jäsenille kuin muullekin järjestökentälle.

2.3 Hyvän hallintotavan edistäminen

VaLan Hyvä hallinto -työryhmän toimesta VaLan jäsenyyden määrittelyä ja jäsenhakuprosessia kehitetään jatkuvasti edistämään niin VaLan strategiaa ja toimintaa kuin koko alaa. Työryhmä ohjaa ja valvoo VaLan omaa toimintaa. Vuonna 2024 työryhmä kehittää varainhankinta-alalle toimenkuvaluokitusta ja -kuvauksia.

VaLan hyvän hallinnon ohjeet on tarkoitettu ammattimaista varainhankintaa harjoittaville organisaatioille ja ohjeiden tarkoituksena on antaa valmiita työkaluja hyvään hallinnoimiseen. Yhdessä PwC:n kanssa päivitettyä versiota 'Ohjeita hyvään hallintoon - Varainhankintaa harjoittavien säätiöiden ja yhdistysten hyvästä hallintotavasta' jaetaan sekä VaLan tilaisuuksissa että VaLan www-sivuilla.

VaLa pyrkii edistämään hyvää hallintotapaa tekemällä yhteistyötä muiden keskusjärjestöjen ja kumppaneiden kanssa. Toimintatapoina ovat muun muassa keskustelu- ja koulutustilaisuuksien järjestäminen sekä viestintä hyvistä käytännöistä, laadukkaan ja avoimen raportoinnin kehittämisestä sekä vaikuttavuuden mittaamisesta.

2.4 Viestintä ja lahjoituskulttuurin edistäminen

VaLa pyrkii nostamaan julkista profiiliaan ja tavoitteena on lisätä VaLan tunnettuutta eri sidosryhmien keskuudessa. Vuonna 2024 tulee kuluneeksi 20 vuotta VaLan perustamisesta, ja tämä huomioidaan eri tavoin niin viestinnässä kuin tapahtumien järjestämisessä.

Varainhankinnan toimintaedellytyksiä ja lahjoittamiskulttuuria edistetään vaikuttamistyöllä, johon sisältyy päättäjille suunnattua viestintää perustuen eri sidosryhmille suunnattuihin tutkimuksiin. Näihin toimenpiteisiin pyritään saamaan kumppaneita muun muassa muista kattojärjestöistä. Tarvittaessa VaLa osallistuu myös alan asioihin liittyviin tutkimuksiin.

Vuonna 2024 lahjoittamiskulttuuria edistävää viestintää jatketaan VaLan eri sidosryhmät sekä kansalaiset huomioiden. Viestintätyöhön panostetaan kehittämällä erilaisia kumppanuuksia. VaLa jatkaa toimimista #GivingTuesday-verkoston maaedustajana ja tukee järjestökentän, yrityssektorin ja kansalaisten osallistumista #TekojenTiistai-päivään. Lisäksi panostetaan aktiivisen filantropia-aiheisen vuoropuhelun kehittämiseen eri osapuolten, kuten säätiö- ja rahastosektorin sekä yritysmaailman, kesken. Vaikuttamisessa huomioidaan myös rajat ylittävä pyytämisen ja antaminen, jossa hyödynnetään EFA:lta saatavaa tietoa.

VaLa tiedottaa toiminnastaan ja järjestämistään tapahtumista järjestöille ja medialle. Tiedottamisen tärkeimmät välineet on yhdistyksen www-sivut ja sometilit. Verkkotiedottamista tuetaan sähköposti- ja mediatiedottein sekä osallistumalla keskusteluihin aiheeseen liittyvissä sosiaalisen median ryhmissä. Vuonna 2024 jatketaan VaLan jäsen- ja asiakasrekisterin sekä tiedottamisen laadun kehittämistä. Kehittämistyössä huomioidaan myös tuki jäsenistölle kuinka he viestisivät omille sidosryhmilleen VaLan jäsenyydestään.

Lahjoituskulttuurin sekä kansalaisten luottamuksen edistämiseksi VaLa tuottaa www-sivuillaan tietoa myös lahjoittajille vastuullisesta lahjoittamisesta. VaLan jäsenten on mahdollista olla mukana yhteisessä markkinointiviestintäkampanjassa 'Hyvä testamentti'.

Tiedotustoimenpiteistä ja -linjauksista päätetään VaLan hallituksessa. Järjestön puhemiehinä toimivat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja tukena hallituksen muut jäsenet sekä pääsihteeri. EFA:n jäsenenä VaLa osallistuu myös kansainväliseen tiedottamiseen.

3. Varainhankinnan toimintaedellytysten kehittämistyö

VaLa seuraa aktiivisesti alaan vaikuttavia muutoksia ja kehityksiä niin Suomessa, EU:ssa kuin muissa maissa. VaLa tekee yhteistyötä eri viranomaisten ja muiden tahojen kanssa kuten eri ministeriöt, julkiset rahoittajat ja eri alojen keskusjärjestöt, joiden toiminta-alueeseen kuuluvat yhteisöjen yksityisrahoitukseen, varainhankintaan ja hyvään hallintoon liittyvä lainsäädäntö, valvonta tai muu vaikuttamistyö. Vuoden 2024 vaikuttamistyössä sekä tutkimus- ja viestintätoimissa huomioidaan alkukesän EU-vaalit.

3.1 Lahjoittaminen ja verotus

VaLan tavoitteena on edistää varainhankintaan liittyviä verotuskysymyksiä: lahjoitusten verovapautta, lahjoitusten verovähennysoikeutta sekä yleishyödyllisen toiminnan ja varainhankinnan kulujen verokohtelua mm. arvonalisäverotuksessa. Vaikuttamistyö verotusasioissa edellyttää resursseja ja mahdollisiin saavutettuihin veroetuuksiin on VaLan osalta syytä varautua myös alan toiminnan tehokkuuden ja eettisyyden valvonnan kehittämiseen.

3.2 Varainhankinnan kulut

Varainhankintatoimintaa edesauttaisi erilaisten palvelumaksujen veloituskäytäntöjen muuttaminen siten, että ne suosisivat yleishyödyllisiä yhteisöjä. Edullisempien hintojen neuvottelemisen yleishyödyllisille yhteisöille on VaLan toiminnassa yhtenä tavoitteena myös pitkällä tähtäimelle. VaLa kartoittaa, kehittää ja tekee yhteistyötä eri palveluntarjoajien kanssa lahjoitusten maksamisen keinojen tehostamiseksi ja kustannusten kohtuullistamiseksi.

3.3 Lainsäädännön kehittäminen

VaLa seuraa ja aktiivisesti edistää yleishyödyllisten yhteisöjen edun mukaisesti viranomaisen palvelun laatua rahankeräyslupien hakuun ja raportointiin liittyen. VaLa myös seuraa aktiivisesti viranomaisen suunnitelmia rahankeräykseen liittyvästä kansalaisviestinnästä ja pyrkii vaikuttamaan niiden hyvään toteuttamiseen.

Kolmannen sektorin haasteet julkisen rahoituksen muuttumisen myötä huomioidaan VaLan toiminnassa. Julkisen rahoituksen kehittymisen osalta VaLa seuraa ja on aktiivisesti mukana vaikuttamassa erityisesti järjestöjen yksityisrahoituksen toimintaedellytyksiin liittyvään kehittämistyöhön. Eri lainsäätöjen uudistukset huomioidaan VaLan toiminnassa kuten koulutuksissa, selvitysten teettämisessä ja viestinnässä.

4. Kansainvälinen yhteistyö

VaLa toimii aktiivisesti kansainvälisissä varainhankinta-alan yhteistyöelimissä. Alan tutkimustyössä ja tapahtumien järjestämisessä pyritään lisäämään pohjoismaista yhteistyötä.

European Fundraising Association (EFA)

VaLa on jäsen European Fundraising Association:ssa (EFA), joka on Euroopan alueen varainhankintajärjestöjen yhteistyöorganisaatio ja EU:n käyttämä kuulemiskanava kansalaisyhteiskunnan organisaatioille. VaLan hallituksen valtuuttama henkilö osallistuu vuosittain järjestettävään General Assemblyyn ja EFA:n muihin tilaisuuksiin. Pia Tornikoski toimii EFA:n Public Affairs -työryhmän jäsenenä ja Soile Bar-Yosef jäsenenä Certification Committeeessa.

VaLa on ratifioinut varainhankinnan kansainvälisen eettisen koodiston periaatteet (Vastuullisen varainhankinnan arvot ja periaatteet). VaLa osallistuu EFA:n Eurooppa-tason selvitystöihin ja vaikuttamistoimintaan resurssien mukaan. VaLa viestii muiden EFA-maiden koulutuksista jäsenilleen.

EFA:n jäsenenä VaLa on mukana erilaisissa varainhankinnan ja filantropian verkostoissa vaikuttaen yhteistyöllä EU-tason säätelyyn ja sitä kautta myös kansalliseen lainsäädäntöön. Verkostoihin kuuluvat muun muassa: Civil Society Europe (CSE), European Charities' Committee on VAT (ECCVAT), European Center for Not For Profit Law (ECNL) ja Philanthropy Europe Association (Philea).

Muut

Pia Tornikoski ja Tessa Robertsson toimivat edustajina #GivingTuesday Global Leader -verkostossa. Vuonna 2024 Pia Tornikoski jatkaa European Center for Not For Profit Law ECNL:n hallituksen puheenjohtajana.